

Kaupungin johtamisjärjestelmän uudistaminen 1.6.2021 lukien

Kaupungin johtamisjärjestelmän uudistamista on valmisteltu meneillään olevan valtuustokauden aikana mm. valtuustoseminaareissa sekä valtuustoryhmissä. Kaupunginvaltuutetuille tehtiin myös keväällä 2019 kysely kaupungin nykyisen johtamisjärjestelmän toimivuudesta ja sen mahdollisista uudistamistarpeista.

Kaupunginhallitus asetti kokouksessaan 19.8.2019 johtamisjärjestelmän uudistamista valmistelevan työryhmän. Työryhmän toimeksiantona on ollut tarkastella mm. kaupungin johtamisjärjestelmän erilaisia vaihtoehtoja ja niiden toimivuutta Kuopiossa, luottamushenkilöorganisaation muutostarpeita sekä toimielinten välisiä toimivaltasuhteita ja niiden mahdollisia muutostarpeita. Johtamisjärjestelmän uudistamista valmistelevassa työryhmässä on ollut edustettuina kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto ja kaupunginhallituksen puheenjohtaja, edellisissä kuntavaaleissa valittujen valtuustoryhmien puheenjohtajat sekä edustajat valtuustossa edustettuina olevien vaaleissa valittujen puolueiden kunnallisjärjestöistä. Työryhmän puheenjohtajana on toiminut suurimman valtuustoryhmän puheenjohtaja Hannu Kananen.

Työryhmä järjesti työpajan johtamisjärjestelmän uudistamisesta tammi-kuussa 2020. Lisäksi työryhmän työskentelyssä on kartoitettu myös muiden isoimpien kaupunkien johtamismalleja. Työskentely keskeytyi keväällä 2020 koronaviruspandemian (COVID-19) seurauksena. Työskentelyä on jatkettu alkusyksyn 2020 aikana ja työryhmä on valmistellut esityksen muutoksista kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätöksentekoa varten. Työryhmä ei ole ollut muutosesityksistä kaikilta osin yksimielinen.

Johtamisjärjestelmän uudistamisesityksissä keskeisenä tavoitteena on demokratian ja vuoropuhelun lisääminen luottamushenkilöiden ja kunta-laisten välillä parantamalla mm. luottamustehtävien hoitamisen edellytyksiä mahdollistamalla joidenkin luottamustehtävien hoitaminen jatkossa pää- tai osa-aikaisena siten, että luottamustehtävän hoitamisesta maksettaisiin jatkossa erillistä palkkaa. Muissa Suomen suurimmissa kaupungeissa on ollut jo pidemmän aikaa pää- ja/tai osa-aikaisia luottamushenkilöitä ja joissakin kaupungeissa on siirrytty myös ns. pormestarihallintaan.

Lisäksi uudistuksen tarkoituksena on vahvistaa osaltaan demokraattisen päätöksentekoprosessin toimivuutta kaupungin omistajaohjausasioissa. Omistajaohjausjaoston kokoonpanoa on tarkoitus muuttaa siten, että kaupunginhallitus valitsisi keskuudestaan jaostoon toimikaudekseen yhden jäsenen jokaisesta kaupunginhallituksessa edustettuna olevasta valtuustoryhmästä. Jaoston jäsenenä voisi olla myös kaupunginhallituksen varajäsen. Jaoston puheenjohtajana toimisi kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja, jonka tehtäviin lisättäisiin mm. velvollisuus informoida valtuustoryhmiä ajankohtaisista omistajaohjausasioista. Huomiota on kiinnitetty

myös osallisuuden ja lähidemokratian edistämiseen kaupungissa täsmen-
tämällä kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtajan tehtäväsisältöä.

Lisäksi keskeisenä muutoksena on lautakuntien roolin vahvistaminen ta-
lousarviovalmistelussa jatkossa siten, että lautakunnat tekisivät oman pal-
velualueen talousarvioesityksen. Lisäksi kaupunginhallituksen puheenjoh-
tajan tehtäviin lisättäisiin velvollisuus edistää yhteistyötä toimielinten pu-
heenjohtajien kanssa mm. talousarviovalmisteluun liittyen.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävä olisi työryhmän valmistelun
mukaisesti jatkossa päätoiminen. Tehtävästä maksettaisiin palkkaa 5000
€/kk (ei makseta erillistä vuosipalkkiota, erillispalkkioita eikä ansionmene-
tyskorvauksia, normaalit toimielimen kokouspalkkiot maksetaan). Tehtä-
vään valittu luottamushenkilö voisi myös valita, ettei hän hoida tehtävää
päätoimisena ja että tehtävän hoitamisesta maksetaan erillinen vuosipalk-
kio 10.000 €/v. (lisäksi maksetaan normaalit kokouspalkkiot ja ansionme-
netyskorvaukset ym.). Liitteenä olevassa kaupungin hallintosääntömuu-
toksessa on määritelty tarkemmin puheenjohtajan tehtävät.

Esityksenä on lisäksi, että kaupunginvaltuuston puheenjohtajan tehtävä
olisi jatkossa osa-aikainen (50 %). Tehtävästä maksettaisiin palkkaa 2500
€/kk (tehtävän hoidosta ei makseta erillistä vuosipalkkiota, erillispalkkioita
eikä ansionmenetyskorvauksia, normaalit toimielimen kokouspalkkiot
maksetaan). Myös kaupunginhallituksen 1. ja 2. varapuheenjohtajat olisi-
vat jatkossa osa-aikaisia (1. varapuheenjohtaja 50 % ja 2. varapuheen-
johtaja 25 %). Kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtajan palkka olisi
jatkossa 2500/kk (tehtävän hoidosta ei makseta erillistä vuosipalkkiota,
erillispalkkioita eikä ansionmenetyskorvauksia, normaalit toimielimen ko-
kouspalkkiot maksetaan) ja 2. varapuheenjohtajan palkka olisi jatkossa
1250€/kk (tehtävän hoidosta ei makseta erillistä vuosipalkkiota, erillis-
palkkioita eikä ansionmenetyskorvauksia, normaalit toimielimen kokous-
palkkiot maksetaan). Luottamustehtäviin valittavat luottamushenkilöt voi-
sivat myös valita, etteivät he hoitaisi tehtäviä osa-aikaisina ja että tehtä-
vien hoitamisesta maksettaisiin myös jatkossa vielä voimassa olevan mal-
lin mukainen erillinen vuosipalkkio (Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
10.000 €/v., kaupunginhallituksen 1. ja 2. varapuheenjohtaja 8000 €/v.,
lisäksi maksetaan normaalit kokouspalkkiot ja ansionmenetyskorvaukset
ym.). Liitteenä olevassa kaupungin hallintosääntömuutoksessa on määri-
telty tarkemmin kaupunginvaltuuston puheenjohtajan ja kaupunginhalli-
tuksen varapuheenjohtajien tehtävät.

Johtamisjärjestelmän uudistamisesta (pää- ja osa-aikaiset luottamushen-
kilöt) on alustavasti arvioitu aiheutuvan jatkossa lisäkustannuksia (palkka
ym. kustannukset) kaupungille vuositasolla n. 140 000-160 000 € nykyi-
seen johtamismalliin nähden.

Seuraavat kuntavaalit järjestetään huhtikuussa 2021 ja uusi kaupungin-
valtuusto aloittaa työskentelynsä kesäkuussa 2021. Johtamisjärjestelmän
uudistaminen on tämä huomioon ottaen perusteltua ajoittaa siten, että
muutokset astuisivat voimaan seuraavan valtuustokauden alusta lukien
1.6.2021.

Kuntalain 33 §:n mukaisesti valtuusto voi päättää, että valtuuston pu-
heenjohtaja, kunnanhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä
lautakuntien ja valiokuntien puheenjohtajat toimivat päätoimisina tai osa-
aikaisina luottamushenkilöinä. Edelleen kuntalain 80 §:n mukaisesti val-

tuusto päättää päätoimiselle ja osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksettavasta kuukausipalkasta ja korvauksista. Päätoimisella ja osa-aikaisella luottamushenkilöllä on oikeus saada vuosilomaa, sairauslomaa ja perhevapaata sekä työterveyshuollon palveluja samoin perustein kuin kunnallisella viranhaltijalla. Mitä tapaturmavakuutuslaissa (608/1948) säädetään työntantajasta ja työntekijästä sovelletaan vastaavasti kuntaan sekä päätoimiseen ja osa-aikaiseen luottamushenkilöön. Kuntalain 40 §:ssä on määritelty kunnanhallituksen puheenjohtajan tehtävä seuraavasti: "Kunnanhallituksen puheenjohtaja johtaa poliittista yhteistyötä, jota kunnanhallituksen tehtävien toteuttaminen edellyttää. Kunnanhallituksen puheenjohtajan muista tehtävistä määrätään hallintosäännössä."

Liitteet

4 4393/2016 Muutokset hallintosääntöön

Valmistelija

Vesa Toivanen

Heikki Vienola

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 2041

puh. +358 44 718 2021

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että

1. Kuopion kaupungissa on 1.6.2021 alkavasta valtuustokaudesta lukien vaaleissa valituilla luottamushenkilöillä mahdollisuus toimia päätoimisena ja osa-aikaisena luottamushenkilönä seuraavissa tehtävissä:

- kaupunginhallituksen puheenjohtaja (päätoiminen)
- kaupunginvaltuuston puheenjohtaja (osa-aikainen, 50 %)
- kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja (osa-aikainen, 50 %)
- kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja (osa-aikainen, 25 %)

2. kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä olevat kaupungin hallintosääntömuutokset astumaan voimaan 1.6.2021 lukien ja

3. Johtamisjärjestelmän uudistamisesta tehdään väliarviointi vuoden 2023 aikana.

Päätös

Keskustelun kuluessa jäsen Minna Reijosen teki seuraavan sisältöisen muutosesityksen:

"Esitän, että poistetaan esityksestä kohta 1, eli Kuopion kaupungissa on 1.6.2021 alkavasta valtuustokaudesta lukien vaaleissa valituilla luottamushenkilöillä mahdollisuus toimia päätoimisena ja osa-aikaisena luottamushenkilönä seuraavissa tehtävissä: Hallituksen puheenjohtajat ja valtuuston puheenjohtaja ja esitän, että kohdassa 2 olevista hallintosääntömuutoksista poistetaan:

-157§ yleiset määräykset, kohdasta sana palkkaa. Eli pidetään 157§ ennallaan

-159§ esitetty uusi pykälä kokonaan, päätoimiset ja osa-aikaiset luottamushenkilöt."

Jäsen Minna Reijosen tekemää muutosesitystä ei kannatettu, joten puheenjohtaja totesi esityksen rauenneeksi.

Tämän jälkeen kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

Jäsen Minna Reijonen jätti päätökseen eriävän mielipiteen.

KUOPIO

Kuopion kaupunki
Kaupunginhallitus

Pöytäkirja

33/2020 5 (5)

09.11.2020

307 §